

Opleiding 'Contemporaine filosofie en narratieve systeemtherapie'

Programma

De opleiding biedt een kennismaking met de opvattingen van een aantal belangrijke hedendaagse denkers. Gedurende de opleiding kom je te weten dat in de contemporaine filosofie

- een taal-analytische wending heeft plaats gevonden
- een nieuwe benadering van 'het zelf' is aangeboden.

Vanzelfsprekend bespreken we ook de implicaties van deze opvattingen voor de narratieve systeemtherapie.

Het programma bestaat uit zes bijeenkomsten (bestaande uit een ochtend- en middagsessie, te houden op zaterdag) en ziet er als volgt uit:

- Bijeenkomst 1
Van *psuche-aesthesis* naar linguïstisch constructionisme
Van Plato t/m Friedrich Nietzsche
- Bijeenkomst 2
Taalspelen en bestaan verstaan
Ludwig Wittgenstein II en Martin Heidegger
- Bijeenkomst 3
Discours, deconstructie en gastvrijheid
Michel Foucault en Jacques Derrida
- Bijeenkomst 4
Het man-vrouw onderscheid en het zelf als rizomatisch en/of nomadisch van aard
- Bijeenkomst 5
Ethiek en neurobiologie
Emmanuel Levinas en Antonio Damasio
- Bijeenkomst 6
Contemporaine filosofie en narratieve systeemtherapie
Peter Bieri, John Shotter, Tom Andersen, Kenneth Gergen en Michael White

Bijeenkomst 1

Van *psuche-aesthesis* naar linguïstisch constructionisme Van Plato t/m Friedrich Nietzsche

In vogelvlucht volgen we de ontwikkelingen in de Westerse wijsbegeerte (van Plato tot Friedrich Nietzsche). Behandeld worden:

(A) Het denken in de Oudheid:

Filosofie als 'politicologisch project', Plato: de mens als lichaam en ziel, schouwen van de vormen door reiniging van de ziel, bestuur van de stadstaat door 'ziener', Aristoteles: de mens als lichaam met vermogens, vorming tot voortreffelijkheid van karakter, burgers die zich als 'gemeenschapswezen' opvatten
Gesprek

(B) Het denken in de moderne tijd

Filosofie als epistemologisch project, René Descartes: de 'uitvinding' van de geest en het zelf als 'ik denk', het lichaam- geest onderscheid / probleem, Immanuel Kant: de mens als rationeel en autonoom subject die door gebruik van de rede in staat is moreel verantwoord te handelen, Friedrich Nietzsche: filosofie als esthetisch-ethisch project, de mens als kunstzinnig scheppend wezen dat als enkeling krachtig in het leven staat, een danser zonder mededogen
Gesprek

Bijeenkomst 2

Taalspelen en bestaan verstaan Ludwig Wittgenstein II en Martin Heidegger

(A) Ludwig Wittgenstein

Filosofie als taalanalyse, de taal-analytische wending, van logische analyse / waarheidstafels naar taalspelanalyse, *Filosofische Onderzoekingen*: taalspelen, een onderzoek van het taalspel 'lezen'
Gesprek

(B) Martin Heidegger

Filosofie als zijnsverstaan, van existentieel-ontologie naar zijnsdenken, bestaan verstaan, het zelf als 'erzijn' (*Dasein*), bestaan: relationeel en temporeel van aard, verstaan als ontwerp / vormgeving van het bestaan vanuit het besef dat je in betrekkingen bent en een gevoel van betrokkenheid, zijn als gebeuren
Gesprek

Bijeenkomst 3

Discours, deconstructie en gastvrijheid Michel Foucault en Jacques Derrida

(A) Michel Foucault

Filosofie als *discours*-analyse, de orde van spreken (*discours*) als de samenhang van macht (*pouvoir*/het veld van krachtenverhoudingen) en weten (*savoir*/heersende opvattingen) waarbinnen zelfwording plaats vindt, de procedures van het 'discours', de mogelijkheid van verandering van 'discours', de rol van vrijmoedig spreken (*parresia*)

Gesprek

(B) Jacques Derrida

Filosofie als (de)constructie van het 'discours', de onmogelijkheid van totale betekenisbepaling, disseminatie als bron/gebeuren van betekenisgeving, de noodzaak van gastvrijheid voor het gebeuren, deconstructie als ethiek, gastvrijheid als bron van ethiek

Gesprek

Bijeenkomst 4

Het man-vrouw onderscheid en het zelf als rizomatisch en/of nomadisch van aard

Luce Irigaray, Gilles Deleuze en Rosi Braidotti

(A) Luce Irigaray

Filosofie als denken van de seksuele differentie, het heersende denken over het 'man-vrouw onderscheid' als kenmerk van het 'discours', de erkenning van het verschil als voorwaarde voor het 'inter'/tussen/samen/ wij, de rol van de Oosterse oefenpraktijk

Gesprek

(B) Gilles Deleuze en Rosi Braidotti

Filosofie als creatie van concepten, Gilles Deleuze: het zelf opgevat als rizomatisch van aard (relationeel, heterogeen, heteronoom en proces), Rosi Braidotti: het zelf als nomadisch van aard (n beweging, belichaamd, in betrekkingen, vanuit betrokkenheid)

Gesprek

Bijeenkomst 5

Ethiek en neurobiologie

Emmanuel Levinas en Antonio Damasio

(A) Emmanuel Levinas

Filosofie als ethiek, heteronomie als grondbeginsel, luisteren naar het gelaat van de Ander, het zelf opgevat als genieting, gevoeligheid en (als 'mij') in staat tot

plaatsvervanging, verantwoordelijkheid (*responsibility*) voor de ander door antwoordvermogen (*response-ability*) in mij
Gesprek

(B) Antonio Damasio

Neuro(bio)logie, herwaardering van het lichaam en de rol van gevoelens, het zelf: op basis van hersen- en zenuwstelselcapaciteit in staat voelend te weten wat in een handelingssituatie gaande *en* gevraagd is, protozelf-kernzelf-autobiografisch zelf, kernbewustzijn-uitgebreid bewustzijn
Gesprek

Bijeenkomst 6

Contemporaine filosofie en narratieve systeemtherapie

Peter Bieri, John Shotter, Tom Andersen, Kenneth Gergen en Michael White

(A) Peter Bieri

Filosofie als conceptuele analyse, het concept 'wil', keuzevrijheid-voorwaardelijkheid-speelruimte, speelruimte als voorwaarde voor ethiek, toe-eigening van de wil door articulatie, begrijpen en beoordeling van de wil, therapie als praktijk van toe-eigening van de wil
Gesprek

(B) Narratieve systeemtherapie

Implicaties van contemporaine filosofie voor narratieve systeemtherapie in de opvattingen van Shotter, Andersen, Gergen en White *en* in de eigen opvattingen
Gesprek

Hoofdopleider Jan Flaming

Jan Flaming (1950) studeerde filosofie in Groningen, Amsterdam, Keulen en Berkeley. In 1994 richtte hij het Filosofisch Bureau Ataraxia op. Sindsdien werkt hij als docent, trainer en gespreksbegeleider. Aan de Internationale School voor Wijsbegeerte (ISVW) geeft hij onderwijs - momenteel is hij verantwoordelijk voor de Basisopleiding 'Het zelf'. In de gezondheidszorg en bij de overheid geeft hij trainingen in morele oordeelsvorming - momenteel bij Rijkswaterstaat. Tijdens 'denkvakanties' in Duitsland, Griekenland en India begeleidt hij onderzoeksgesprekken. Samen met Hans Baaijens publiceerde hij *Oosterse denkers in de polder* (2014). De afgelopen drie jaar heeft hij in Bunde een reeks seminars 'Filosofie en narratieve therapie' gegeven. Meer informatie: www.janflaming.nl

Als mededocenten zullen Jan Olthof en Ineke Rood in hun functie als opleiders systeemtherapie de verbinding leggen tussen de filosofie onderwerpen en de praktijk van de systeemtherapie.

Ineke Rood is psychotherapeut en systeemtherapeut en opleider. Zij is werkzaam in een eigen systemische praktijk voor verandertrajecten en als consulent op het gebied van ernstige systeemproblematiek.

E-mail: inekerood@gmail.com

Jan Olthof is auteur van het recent gepubliceerde Handboek voor Narratieve Psychotherapie. Jan is psychotherapeut, systeemtherapeut en schrijver van o.a. het boek 'de mens als verhaal' over narratieve strategieën in de psychotherapie voor kinderen en volwassenen. Verder is hij supervisor en leertherapeut bij de N.V.R.G. en supervisor en opleider bij de Nederlandse Vereniging voor Hypnose. Jan heeft een eigen praktijk in Bunde en is als systeemconsulent verbonden aan de afdeling gezinspsychiatrie van de GGZ instelling Yulius te Rotterdam. Hij is tevens oprichter van de school voor systemische opleidingen te Bunde.

Email: olthofjanbg@hotmail.com

Data en tijden van de cursus, 2016-2017 (onder voorbehoud)

Aanvang: 08-10-2016

Einde : 28-02-2017

Aantal lesdagen: 6

Lestijden: 9.30 - 17.30

Data:

08 oktober

29 oktober

19 november

10 december

07 januari

28 januari

Literatuur

De literatuur zal aan het begin van de cursus worden uitgereikt.

Prijs van de cursus

De prijs voor deze opleiding 'Contemporaine filosofie en narratieve systeemtherapie' bedraagt 750 euro. Dit is inclusief reader. Lunch is inbegrepen.

Inschrijving

Je kunt je aanmelden voor deze cursus door jouw persoonsgegevens, cv en motivatie voor deelname aan deze cursus te mailen naar de opleidingscoördinator

Mariëlle Gelissen, email: info@schoolvoorsystemischeopleidingen.nl

Voor informatie kun je ook bellen: telefoon **06-18050855**.

Betaling cursusgelden

Na inschrijving gelieve het cursusgeld over te maken naar rekeningnummer:
NL93 ABNA 0438168062 t.n.v. School voor Systemische opleidingen te Bunde.